

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1172/2025
23.09.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ане Јокић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу 2К 694/23 од 03.04.2025. године и Вишег суда у Шапцу 1Кж1 133/25 од 04.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 23.09.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ане Јокић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу 2К 694/23 од 03.04.2025. године и Вишег суда у Шапцу 1Кж1 133/25 од 04.07.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу 2К 694/23 од 03.04.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења два кривична дела недавање издржавања из члана 195. став 1. КЗ, за која му је суд претходно утврдио казне затвора у трајању од по 3 месеца, те му је изречена условна осуда и то тако што му је утврђена јединствена казна затвора у трајању од 5 месеци и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, уз посебан услов да у року од 6 месеци од правноснажности пресуде исплати доспеле а неисплаћене доприносе за издржавање за критични период и то за оштећену ББ у периоду од априла 2019. године до јуна 2019. године износ од 31.957,21 динар, а за оштећену ВВ у периоду од априла 2019. године до јуна 2022. године износ од 316.098,50 динара, а што укупно чини износ од 348.055,71 динар и то законском заступнику оштећених, мајци ГГ, под претњом опозива условне осуде. Одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Шапцу 1Кж1 133/25 од 04.07.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Шапцу 2К 694/23 од 03.04.2025. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА – адвокат Ана Јокић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине или само другостепену пресуду и предмет врати Вишем суду у Шапцу, али пред потпуно измењеним већем или исте преиначи и окривљеног АА ослободи од оптужбе.

Врховни суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама, против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је нашао:

Захтев за заштиту законитости је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и поступку пред апелационим судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости опредељује повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, коју образлаже наводима да током првостепеног поступка није утврђивано да ли је окривљени приликом предузимања радње извршења кривичног дела имао умишљај да својој деци не плати допринос за издржавање, да је тачно да је првостепени суд утврдио да је окривљени за спорни период платио доприносе за издржавање, али да је новац давао деци, а не законском заступнику и то из више разлога које је окривљени сам навео у својој одбрани, да је оштећена ББ у свом исказу датом пред ОЈТ у Шапцу навела да јој отац уредно плаћа допринос за издржавање, као и да је давао мимо тога новац када год би тражила од њега, да је оштећена ВВ у периоду који је у побијаним одлукама наведен већ била пунолетна, те није ни постојао законски основ да новац исплаћује мајци, јер у складу са одредбама Породичног закона својство законског заступника престаје када дете наврши 18 година живота, односно када постане пунолетно.

На описани начин, по ставу Врховног суда, бранилац окривљеног полемише са чињеничним утврђењима суда везаним за постојање умишљаја окривљеног, износећи сопствену оцену доказа – одбране окривљеног, исказа испитаних сведока, сопствено виђење одлучних чињеница које из тих доказа произлазе, супротно оцени, чињеничним утврђењима и закључцима суда изнетим у побијаним пресудама, на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поред изнетог, бранилац окривљеног као разлог подношења означава и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП која је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим и ту повреду закона бранилац образлаже наводима којима указује на погрешно и непотпуно

утврђено чињенично стање, оспоравајући чињенице везане за посебни услов на који је окривљени обавезан односно на чињеницу да доспеле обавезе, а неисплаћене, на име доприноса за издржавање уплаћује мајци оштећених – ГГ, обзиром да су ББ и ВВ постале пунолетне и да од момента њиховог пунолетства новац може бити само њима исплаћен.

Такође, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости означава и повреду закона из члана 16. став 5. ЗКП, коју и детаљније образлаже под бројем II захтева.

Међутим, повреде закона из члана 440. ЗКП и члана 16. став 5. ЗКП, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, нису предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле, нису дозвољени разлози, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ане Јокић, у наведеном делу оценио као недозвољен.

Поред изнетог, у захтеву бранилац истиче да је побијаним пресудама учињена и повреда члана 32. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода јер је окривљеном ускраћено право на правично суђење.

Међутим, како уз захтев бранилац окривљеног није доставио одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, којом је утврђено да је окривљеном или другом учеснику у поступку повређено или ускраћено људско право или слобода које су зајемчена Уставом или Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода и додатним протоколима, то захтев за заштиту законитости, у овом делу, нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци овог решења.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић